

Blahoslavení chudobní duchom, lebo ich je nebeské kráľovstvo Matúš 5:3

Piata až siedma kapitola Evanjelia podľa Matúša je známa ako kázeň na vrchu. Prvá časť tejto kázne sa zvykne nazývať blahoslavenstvá. Hovorí o tom, kto je skutočný obyvateľ nebeského kráľovstva. Toto je zásadná otázka. Kto odpovie na volanie evanjelia a patrí do Božieho kráľovstva? Inými slovami: Kto je skutočný kresťan?

Keby sme chceli odpovedať teologicky, otvorili by sme si Písmo v liste Rímskym, v ktorom apoštol Pavol vysvetľuje, že človek je zachránený z Božej milosti, zo samotnej viery v Ježiša Krista. Musíme si však dať pozor, aby sme sa nestali len ľuďmi definície a aby sme nezabudli na to, že tam, kde sa nachádza skutočná viera, sa nachádzajú aj znaky, ktoré ju sprevádzajú.

Tie znaky sú vonkajšie a tým je ovocie, ktoré je viditeľné. Ďalšie znaky, ktoré len tak ľahko nevidíme, sú vnútorné znaky. Tieto sa týkajú predovšetkým ľudského srdca. Toho, ako človeka vidí Boh. Pretože ak som spasený, nestalo sa to preto, že som sa oboznámil len s výrokom z listu Rímskym, (čo samozrejme tiež potrebujem), ale preto, že sa v mojom živote stalo niečo, čo dosvedčuje, že som sa spoľahol na Spasiteľa. Čo hovorí o tom, že som sa stal obyvateľ Božieho kráľovstva. A o tomto sú blahoslavenstvá piatej kapitoly Evanjelia podľa Matúša. Blahoslavenstvá sú tu dané ako opis tých, ktorí sú skutočnými kresťanmi.

Pán Ježiš spasenie zo samotnej viery nevysvetľuje teologickým jazykom, ale zástupom, ktoré sú okolo, hovorí o ňom prakticky. Hovorí im: Ak toto o tebe platí, tak si blahoslavený, si skutočne šťastný. Blahoslavenstvo nie je vyššia kategória kresťanov. Každé blahoslavenstvo platí o jednom každom skutočnom kresťanovi. Pýtame sa, prečo Pán Ježiš hovorí tieto blahoslavenstvá ako prvé vo svojej kázni na vrchu? Pretože v kresťanstve ako prvá otázka je, kto je skutočným kresťanom. Pán Ježiš chce, aby si vedel, či si kresťan alebo nie. Či si prijal alebo prijímaš Spasiteľa, ktorý prišiel na túto zem, a jeho evanjelium alebo nie.

Inými slovami, blahoslavenstvá sú bližším pohľadom na to, čo je viera a ako sa prejavuje v praktickom živote. Aj keď ani raz tu nemáme spomenuté slovo viera, predsa celé blahoslavenstvá nás navádzajú k tomu, že človek je spasený samotnou vierou.

„Blahoslavení chudobní duchom, lebo ich je nebeské kráľovstvo“, Mat 5:3 (ale aj Luk 6 kapitola)

Prečo Pán Ježiš dáva toto blahoslavenstvo na prvé miesto? Prečo nedá ako prvé v poradí napríklad: prenasledovaní pre spravodlivosť? Alebo blahoslavení žalostiaci. Alebo blahoslavení, ktorí sú milosrdní. Prečo nezačal týmito? Som presvedčený a tvrdím, že je to preto, lebo toto blahoslavenstvo je koreňom a opisom stavu, od ktorého sa odvíja všetko ostatné. Poviem to inými slovami. Keby nebolo toto blahoslavenstvo, všetko ostatné nedáva zmysel. Prečo? Preto, že by sme mohli mať človeka, ktorý koná milosrdné skutky a povieme: tento človek musí byť kresťan, pretože je taký dobrý.

Alebo uvidíme človeka, ktorý je veľmi tichý, ktorý sa na nič nesťažuje, a povieme si: tento človek musí byť kresťan, pretože sa nesťažuje v práci, nesťažuje sa v rodine, je dobrý sused. Ale je to práve prvé blahoslavenstvo, ktoré tomuto zabraňuje, pretože skutočné kresťanstvo začína tam, kde nastane skutočný duchovný krach človeka. Chudoba duchom je znakom tohto duchovného bankrotu. Všetko ostatné vychádza z tohto stavu, lebo tam, kde je skutočný krach a bankrot, nie je nič, s čím by človek mohol prísť pred Boha a predkladať mu nejakú svoju zásluhu. Už je odkázaný iba na Božiu milosť.

Niektorí si myslia, že keď je človek chudobný po materiálnej stránke, tak sa stane kresťanom a Boh ho vezme do kráľovstva. Ale na takúto chudobu sa tu nemyslí.

Iní si mysleli, že chudoba duchom tu znamená mentálnu indispozíciu človeka – teda chudoba mysle. Ale ani na takúto chudobu sa tu nemyslí.

Myslí sa tu na duchovnú chudobu ako na stav človeka, ktorý sa našiel čo do svojho postavenia voči Bohu ako ten, ktorému stroskotali všetky plány priblížiť sa k nemu a dosiahnuť nebeské kráľovstvo svojimi silami. Ktorý zisťuje, že je tak duchovne chudobný, že nemá totálne nič, čím by si toto mohol zaslúžiť. Takto totiž začína pravý kresťanský život.

Predstavme si tie zástupy, ako stoja okolo Pána Ježiša. Je možné, že sú tam ľudia, ktorí hovoria: „Veď my máme otca Abraháma a všetko je v poriadku“. Dnes by toto mohlo byť povedané takto: „Narodili sme sa v kresťanskej rodine a v kresťanskej krajine. Máme „duchovné dedičstvo“ a tým sme skutočne ľudia hodní nebeského kráľovstva.“ Mnohí sami seba takto klamú. Mnohí odchádzajú do večnosti a chcú Bohu ukázať svoje Biblie, ktoré celé generácie mali doma na poličke alebo nejaké svoje kresťanské dokumenty a potvrdenia atď., a myslia si, že toto je to, kvôli čomu ich Boh prijme.

Potom tam mohli byť iní a z Lk 6 kapitoly vieme, že tam boli takí, ktorí boli skutočne materiálne bohatí. Nezáleží na tom, či sú bohatí finančne, alebo sú bohatí čo do svojho spoločenského postavenia, svojho vzdelania, alebo v čomkoľvek, v čom človek na tejto zemi bohatý môže byť. Všimnite si, koľkých bohatých Pán Ježiš priťahoval. Spomeňme si na bohatého mládenca, ktorý k nemu prišiel. Kresťanstvo má moc a priťahuje ľudí.

Čo však Písmo hovorí? Hovorí im (Luk 6:24): Beda vám bohatí, ak si svoje potešenie zakladáte na svojej múdrosti, na svojom bohatstve, na svojom vzdelaní, postavení, kráse, atď. Na čomkoľvek človek stavia svoje potešenie a je mu to prednejšie ako Božie kráľovstvo, tak ukazuje, že nie je chudobný duchom. Takíto ľudia nie sú riadení svojou duchovnou chudobou, ale sú vedení a riadení svojím materiálnym bohatstvom a Ježiša si chcú len pribrať do svojho bohatstva. Všimnime si, že bohatý mládenec chcel bohatstvo a chcel aj večný život. Chcel obe tieto veci, svojho bohatstva sa vzdal nechcel.

Som presvedčený, že keď rozmýšľame o bohatstve a chudobe, dopúšťame sa dvoch chýb. Jednou chybou je názor, že núdza v peniazoch, núdza v majetku, rodine, spoločenskom postavení atď., je zárukou, že človek bude chudobný duchom a tak spozná svoj zbankrotovaný duchovný stav. Ale takíto robia chybu, lebo predpokladajú, že fyzická, telesná chudoba urobí človeka prijateľným pred Bohom. Dostávajú sa tak do spasenia zo skutkov.

V tomto je však aj druhý problém. Vidíme zo skúsenosti, že ľudia, ktorí sú chudobní, nestávajú sa často kresťanmi. Pred pár rokmi som chodil po uliciach a modlil som sa za bezdomovcov. Hovoril som si: Títo ľudia majú najbližšie do neba, lebo sú úplne na dne. Nežijú pre materiálne veci. Hovoril som im evanjelium, ale videl som, že oni neboli o nič bližšie nebeskému kráľovstvu ako ľudia zasýtení materializmom. Ich bohatstvom neboli síce materiálne veci, ale štýl života, ktorý viedli a ktorý nechceli opustiť. Nechceli Krista, Kristus im nechýbal. Materiálna chudoba nevedie nutne k chudobe ducha.

K chudobe ducha rovnako nevedie choroba. Máme takú predstavu, že keď príde choroba, keď prídu ťažké časy do života človeka, vtedy sa obráti k Bohu. Ale nedeje sa to tak automaticky, toto nie je pravidlo.

Na druhej strane si uvedomme, že bohatstvo ako také, sa nevylučuje s duchovnou chudobou. Bohatstvo je prekážkou vtedy, keď nie je podriadené Kristovi. Niektorí ľudia si myslia, že byť bohatý, mať dobré postavenie na tomto svete je nutne hriech a prekážka vstupu do Božieho kráľovstva. Nie je to však tak. Zacheus sa obrátil ako boháč. Pravdaže potom po obrátení Ježiš Kristus vládne v srdci človeka a jeho život má iný zmysel než potešenie z bohatstva. Obe tieto veci o bohatstve čítame v 1. liste Timoteovi:

„A tí, ktorí chcú byť bohatí, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých žiadostí nezmyselných a škodlivých, ktoré pohružujú ľudí do záhuby a do zatratenia. Lebo koreňom všetkého zlého je milovať peniaze, po čom niektorí zatúžili a tak zablúdili od viery a naplnili sami seba mnohými bolesťami“, 1. Timoteovi 6:9. Človeka ruje to, keď si bohatstvom chce zasýtiť svoju dušu.

„Bohatým v terajšom veku prikazuj, aby neboli vysokomyseľní ani aby sa nenadejali na neistotu bohatstva, ale aby mali nádej na živého Boha,...“, 1. list Timoteovi 6:17-19.

V Timoteovom zbore sú bohatí kresťania a Timoteovi je nariadené, aby ich viedol k tomu, aby si o sebe nenamýšľali veľa, pretože sú bohatí. Akýkoľvek dar máš od Boha – či je to bohatstvo, múdrosť, krása, dobrá rodina, pocta v práci, spoločenské postavenie alebo iné, je to nesmiernym pokušením povedať si: ja som viac ako môj brat alebo sestra. Na to si treba dať pozor, pretože toto ruje duchovnú chudobu v živote človeka. Pavol hovorí: keď máte bohatstvo, hľadte ako ho použiť. Bohatstvo ako také, nevylučuje duchovnú chudobu, ak je poddané Ježišovi Kristovi. Taký sa bude modliť, ako bohatstvo použiť. Naloží s ním tak, ako chce Pán.

Mám jedného priateľa. Je to starší pán. Keď som sa s nim zoznámil, bol oblečený v takom staršom saku a neskôr som videl staršie auto. Rozmýšľal som, kde asi býva. Možno niekde v penzióne. Rozmýšľal som, či mu nemám nejako vypomôcť. A potom som sa dozvedel, že tento človek je milionár. Že má obrovskú farmu a že otáča obrovské peniaze. Keď som ho navštívil doma, videl som obyčajný dom, videl som starý nábytok. Potom som sa dozvedel, že tento muž všetky milióny dáva na misiu, na Božie kráľovstvo. Keď by ste ho videli, nepovedali by ste, že je

milionár. Je to človek, ktorý je bohatý materiálne a je chudobný duchom.

Abrahám bol bohatý muž a predsa nežil pre bohatstvo. Všetko jeho jasanie bolo sústredené na Mesiáša, ktorý mal prísť a v ktorého dúfal (Ján 8:56). Daniel a jeho priatelia v Babylone boli vyučení všetkej tej babylonskej múdrosti. Boli vzdelaní a predsa ostali závislí na svojom Bohu, v ktorého verili a keď na to prišlo, boli ochotní ísť aj do ohnivej pece. Spomeňme si na Jozefa, ktorý bol bohatý a bol vo vysokom postavení a predsa to bol muž, ktorý bol duchovne chudobný. Mojžiš, vychovávaný ako syn faraónovej dcéry, dostal najlepšie egyptské vzdelanie a predsa tento človek, ako učí Biblia, bol v tom čase najpokornejší človek na zemi. Spomeňme si aj na ďalšie starozákonné postavy. Rovnako aj u nich nachádzame duchovnú chudobu a vyznanie: Bože, pred Tebou nemám nič, som chudobný.

Dávid v Ž 70:6 vyznáva: „Ale ja som biedny a chudobný; Bože, ponáhľaj sa ku mne!“ Toto je vnímanie, ktoré má ten, ktorý je duchovne chudobný.

Je možné byť vynikajúcim právnikom, vynikajúcou lekárkou, vynikajúcim vedcom a pritom byť chudobný duchom. Na druhej strane môžeš byť vynikajúcim právnikom, lekárom vedcom, ale ak si svoje povolanie urobíš svojím cieľom, strácaš duchovnú chudobu, pretože v tom máš svoje najvyššie potešenie. Otázka znie: V čom je tvoje skutočné potešenie? Je tvoje potešenie v Ježišovi Kristovi?

Ak je v ňom, tak potom všetko ostatné bude podriadené jemu. Je možné, že si ťa Boh postaví na miesto, kde byť je veľké pokušenie, ale keď vieš, že Boh ťa tam chce mať a vieš, že je to dar od neho, môžeš aj tam zostať duchovne chudobný.

Otázka duchovnej chudoby nie je otázka postavenia, nie je to otázka bankového konta. Je to otázka toho, či sa človek našiel pred Bohom ako skrachovanec a to ovplyvnilo jeho život. Koreň veci je vedieť, ako naozaj stojíme pred Bohom.

Zacheus si uvedomil, že veci medzi ním a Bohom nie sú v poriadku. Chce vidieť a počuť, čo hovorí Ježiš. Zacheus zažil duchovnú chudobu a obracia sa k Spasiteľovi.

Duchovnú chudobu si uvedomili židia na Letnice. Po Petrových slovách sa im otvorili oči a vidia, že sú nahí, že nemajú nič, čo ich zachráni v deň súdu. Volali: Bratia, čo máme robiť? Vedení sú k pokániu a k Ježišovi Kristovi.

Evanjeliu neporozumie človek, ktorý nepozná, čo je duchovná chudoba. Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Takýmto Pán Ježiš hovorí: blahoslavený si, keď poznáš, čo za bedára bezo mňa si, tebe skutočne patrí Božie kráľovstvo, ty skutočne oceníš moje dielo, lebo si spoznal svoju chudobu. „Hoj, všetci žízniví, poďte k vodám, a vy, ktorí nemáte peňazí, poďte, kupujte zbožie a jedzte! Poďte, kupujte bez peňazí a bez platu, víno a mlieko! Nakloňte svoje ucho a poďte ku mne! Počujte, a nech žije vaša duša!“, Izaiáš 55:1-3.

Akí požehnaní sú chudobní v duchu, lebo títo prichádzajú ako žízniví k vodám a pijú. Nemajú peniaze a kupujú zbožie. Ako môžu kupovať zbožie, keď nemajú peniaze? Práve to je krása evanjelia. Ježiš Kristus schudobnel, aby nás obohatil. Iba duchovne chudobný človek je adept na spasenie, pretože bezmocnosť bez Boha a neschopnosť zaslúžiť si Božie kráľovstvo ho odkazuje na dar, ktorým je Ježiš Kristus. Duchovná chudoba vedie človeka k evanjeliu, ku Kristovi. On je to, čo moja duša potrebuje.

Obrátili sme sa a slovo k nám hovorilo na každej strane Písma. Keď sme sa modlili, bolo to akoby sme boli v nebi. Prejde pár mesiacov a kresťania sa pýtajú, kde je to všetko? Kde sa to všetko stratilo? Už Písmo ku mne tak nehovorí, už sa tak neradujem. Keď si čítate Bibliu, keď sa modlíte, je to ako by pred vami bola stena. Obyčajne sa samozrejme hľadá chyba v iných, ale základná otázka je, či je v tvojom srdci taká chudoba, aká bola vtedy, keď si prišiel ku Kristovi. Čo sa stalo? Prvá vec, ktorá by sa tu dala povedať, je táto: stratil si vnímanie duchovnej chudoby. Zabudol si, čo si bez Boha bol. Stalo sa ti to, čo ľuďom v Laodicii: „Lebo hovoríš: Som bohatý a zbohatol som a nepotrebujem nikoho, a nevieš, že si ty biedny i mizerný na poľutovanie i chudobný i slepý i nahý“, Zj 3:17. Ten stav: „...som bohatý...nepotrebujem nihoho“ je tým problémom.

Keby dnes v tvojom srdci bola taká alebo väčšia chudoba, akú si mal, keď si išiel ku Kristovi, je veľká pravdepodobnosť, že by si tento problém nemal. Lebo by si si uvedomoval, že v túto minútu si rovnako závislý na Kristovi ako vtedy, keď si sa k nemu obrátil. Teraz si z Božej milosti posvätený v mnohých ohľadoch. Ale aj po rokoch kresťanstva musíš žiť s vedomím: som duchovne chudobný a potrebujem Krista práve tak, ako som ho potreboval vtedy, keď som v neho uveril.

Boh ťa bude v živote túto lekciu stále učiť: Si chudobný, potrebuješ Krista. Bude ťa to učiť vždy, kedykoľvek obrátiš oči alebo srdce alebo vystrieš ruky k niečomu svetskému, lebo je Otec a karhá ťa. Vždy ťa privedie do bodu, že zistíš: skrachoval som, lebo idem zo svojich síl, idem podľa svojej múdrosti. Aby si tomu predišiel, polož si na srdce: som duchovne chudobný a budem milovať duchovnú chudobu. Budem chodiť pred Bohom ako ten, ktorý je závislý na ňom, budem milovať život týmto spôsobom - a Boh to požehná. Vtedy sa ti mnohé veci obnovia a vtedy poznáš nanovo blízkosť vzťahu s Kristom. Nanovo tak, ako si možno už dlho nepoznal, pretože Bohu sú veľmi milí tí, ktorí sa pred ním pokoria pokorou, ktorá pramení z poznania svojej chudoby.

Potrebuješ žiť s týmto vedomím svojej duchovnej chudoby. Potrebuješ vstávať a zaspávať s týmto vedomím. Potrebuješ odstraňovať všetko zo svojho života, čo by ti malo zobrať tento požehnaný stav. Boha nič tak nepoctí, ako keď si jeho dieťa uvedomuje, že všetko, čo má, je od neho a že vo všetkom vo svojom živote závisí od neho.

Odhod' veci, ktoré ti uchvacujú srdce a ty na nich lipneš, ktoré ťa vzdďaľujú od vnímania svojej duchovnej chudoby, pretože potom v tvojom srdci nemá miesto Boh. Keď to budeš robiť a keď budeš usilovať, aby bola v tvojom živote, zrazu zistíš, že bude prichádzať veľká istota, že si Božie dieťa. Zrazu zistíš, že budeš pri čítaní Božieho slova požehnaný. Zrazu zistíš, že tvoje modlitby budú vypočuté, že to budú volania z núdze, lebo poznáš svoju duchovnú chudobu.

Chod' pred Pána a povedz: Závisím len na Tebe a na tom, čo Ty urobíš pre mňa. Povedz ako apoštol Pavol: „Ale odo mňa nech je to preč, aby som sa chválil krome krížom nášho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého mi je svet ukrižovaný a ja svetu“ (Galatským 6:14).